

Bekendmaking definitief besluit: vaststelling Legger Watersysteem 2024

Het college van Dijkgraaf en Heemraden van Waterschap Zuiderzeeland heeft in haar vergadering van 16 september 2025 op grond van artikel 2.39 Omgevingswet en artikel 78 lid 2 Waterschapswet definitief besloten tot vaststelling van de Legger Watersysteem 2024.

Bij de vaststelling heeft zij besloten:

1. De nota van inspraak en beantwoording op binnengekomen zienswijzen vast te stellen
2. De Legger Watersysteem 2024 bestaande uit een normatief deel gebaseerd op artikel 2.39 Omgevingswet en een onderhoudsdeel gebaseerd op artikel 78 lid 2 van de Waterschapswet vast te stellen
3. In te trekken de volgende leggers watersystemen:
 - Legger stedelijk water 2013
 - Legger landelijk gebied Zuiderzeeland 2013

Zienswijzen en correcties

De ontwerplegger heeft twee keer ter inzage gelegen. De ontwerplegger watersysteem heeft tweemaal ter inzage gelegen: van 8 oktober 2024 tot en met 31 januari 2025 en van 17 maart 2025 tot en met 28 mei 2025.

Eenieder is in de gelegenheid gesteld gedurende deze termijnen schriftelijk of mondeling zienswijze(n) naar voren te brengen. In totaal zijn er elf officiële zienswijzen ingediend: acht door inwoners van ons beheergebied en drie zienswijzen vanuit Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Het Flevo-Landschap en hebben we een nog een 30-tal opmerkingen over het ontwerp gekregen. In de nota van inspraak en antwoord is per zienswijze en opmerking aangeven of en hoe deze hebben geleid tot een wijziging van de Legger Watersysteem.

Wanneer treedt de Legger watersysteem 2024 in werking?

De geactualiseerde legger treden in werking op het moment van publicatie van dit besluit.

U kunt de definitieve leggers inzien via de Informatievijver van het waterschap: Legger Watersysteem 2024

Bent u het niet eens met dit besluit?

Beroep tegen de legger is uitsluitend mogelijk tegen de aanwijzing van onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen op grond van artikel 78 tweede lid Waterschapswet. Tegen de vaststelling van de ligging, vorm, afmeting en constructie van de waterstaatswerken overeenkomstig artikel 2.39 van de Omgevingswet is geen beroep mogelijk.

Beroep

Binnen zes weken na de dag van bekendmaking van het onderhavige besluit kan beroep worden ingesteld bij de Rechtbank Midden-Nederland. U kunt beroep instellen bij de rechtbank via Externe link:<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Hiervoor heeft u ook een DigiD-code of E-herkenning nodig. Op papier gaat dat via Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

Voor de behandeling hiervan betaalt u griffierecht. Het bedrag vindt u op: Externe link:<https://www.rechtspraak.nl/Naar-de-rechter/Kosten-rechtszaak/Griffierecht/Paginas/Griffierecht-bestuursrecht.aspx>

Voorlopige voorziening

Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van het genomen besluit niet. Naast het indienen van een beroepschrift kunt u daarom ingeval van onverwijlde spoed een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, o.v.v. voorlopige voorziening, op het hiervoor genoemde adres. Het verzoek moet de volgende inhoud hebben: de naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, de gronden van het verzoek, de reden van spoedeisendheid, handtekening en een afschrift van het beroepschrift.

U kunt het beroep en een verzoek tot een voorlopige voorziening ook digitaal indienen bij de rechtbank via Externe link: [Externe link: https://loket.rechtspraak.nl/](https://loket.rechtspraak.nl/). Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk voor meer informatie hierover op de genoemde website. Voor het indienen van een beroepschrift en een voorlopige voorziening zijn griffierechten verschuldigd.

Toelichting Legger Watersysteem

Wat is de legger?

Het waterschap heeft op basis van de Omgevingswet en de Waterschapswet leggers voor de Waterkeringen en Watersystemen vastgesteld.

Deze leggers zijn een register van kaarten, tabellen, profielen en leeswijzers. Daarin zijn gegevens vastgelegd over de ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken. In de legger wordt ook vermeld wie, waar en waarvoor, verantwoordelijk is ten aanzien van het onderhoud. Bijvoorbeeld het waterschap, de gemeente of een inwoner.

Waarom wordt de legger Watersysteem geactualiseerd?

Deze Legger Watersysteem is de eerste actualisatie van de legger sinds 2013. In de periode 2013 tot nu is er veel veranderd in het watersysteem. In 2018 hebben we een concept legger watersysteem gepubliceerd, deze is evenwel nooit officieel vastgesteld.

Sinds 2013 zijn er de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in ons beheersgebied. Denk daarbij aan de aanleg een woonwijk of snelweg, maar ook kleine wijzigingen, zoals het dempen of graven van sloten. In de loop van de jaren zijn vergunningen aan derden verleend en heeft het waterschap zelf projecten uitgevoerd. Deze gewijzigde omstandigheden moeten vastgelegd worden in de legger. In deze legger zijn ongeveer 15% van de gegevens nieuw of veranderd t.o.v. de eerdere legger. Daarom actualiseren wij nu de legger.

Legger Watersysteem is nog niet compleet en niet altijd correct.

Een legger die 100% correct is niet haalbaar. De laatste jaren is hard gewerkt om de kwaliteit van de legger te verbeteren door fouten te corrigeren en door (geometrische) wijzigingen door te voeren in de Legger door te voeren.

Deze legger is evenwel nog niet compleet en niet altijd correct. Mocht u fouten en/of omissies in de legger ontdekken dan vragen wij u hiervan melding te maken via legger@zuiderzeeland.nl.

De komende jaren Zuiderzeeland verder aan het bijwerken en volledig maken van de gegevens in de legger. Delen van de legger zullen dus steeds worden bijgewerkt en opnieuw worden vastgesteld.

Nog niet alle waterstaatswerken in het gebied van Zuiderzeeland zijn in de legger opgenomen. Dat komt bijvoorbeeld omdat de aanleg ervan nog niet is verwerkt. Ook missen er gegevens omdat er in het verleden minder werd vastgelegd. Ontbrekende gegevens kunnen worden bepaald aan de hand van een verleende vergunning, projectplan of overeenkomst. Daarnaast gebruiken we de situatie buiten om gegevens aan te vullen: als een kunstwerk erbuiten al heel lang zo bij ligt wordt het ingemeten en worden de gegevens overgenomen.

Ook al missen er zaken in de legger, het niet zo dat er pas regels gelden nádat een waterstaatswerk in de legger is opgenomen. De legger is vooral het register waarin de gegevens worden bijgehouden.

Voor waterstaatswerken die nog niet in de legger zijn opgenomen gelden dus gewoon de regels uit de Waterschapsverordening, en de voorwaarden zoals in de vergunning, projectplan of overeenkomst zijn opgenomen. Als die niet volledig zijn – omdat bijvoorbeeld over de verdeling van het onderhoud niets is opgenomen – gelden de regels uit de Onderhoudsverordening.

Niet in de legger; beschermingszones

Met invoering van de Omgevingswet zijn de beschermingszones als onderdeel van de legger komen te vervallen. Deze zones naast het waterstaatswerk waren specifiek aangegeven om daarin regels te stellen voor activiteiten. Onder de systematiek van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening zijn deze zones onderdeel geworden van de werkingsgebieden zoals in de Waterschapsverordening opgenomen. Waar welke regels voor activiteiten gelden, is te zien in het portaal van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Niet in de legger: voorzieningen in of om het waterstaatswerk

De leggerplicht die in de wet is vastgelegd gaat over het vastleggen van waterstaatswerken. In, aan of langs die waterstaatswerken kunnen voorzieningen of objecten worden gebouwd die zelf geen waterstaatswerk zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om een schutting, een steiger of een brug. Deze voorzieningen horen dus niet in de legger thuis. Ook over verplicht onderhoud van deze objecten vind je in de legger niets terug. Als ze met vergunning of onder melding zijn aangelegd gelden de voorwaarden zoals daarin of in de toepasbare regels is opgenomen.

Niet in de legger: vaarwegen en zwemwaterlocaties

Sommige waterstaatswerken dienen naast een waterstaatkundig ook een ander belang. Het gaat dan bijvoorbeeld om watergangen waarop gevaren wordt, of waterpartijen waarin wordt gezwommen. Sommige van de watergangen zijn daar specifiek voor aangewezen: die aanwijzing gebeurt door de provincie. Dat een watergang zo'n extra functie heeft staat niet in de legger. Eventuele specifieke eisen die een recreatiefunctie aan een watergang stelt zijn niet opgenomen in de legger; meestal is de ruimte in het profiel al genoeg om de nevenfunctie mogelijk te maken en waar dat (nog) niet past is fysieke aanpassing van de watergang nodig.

De legger is daarbij niet het juridische middel om deze aanpassing te regelen of af te dwingen. De legger legt vast wat erbuiten normatief al aanwezig is, en is dus niet bedoeld om grotere eisen aan een bestaand waterstaatswerk op te leggen.

Niet in de legger: bergingsgebieden

De Omgevingswet schrijft voor dat het waterschap een legger moet opstellen. In principe is het verplicht om alle waterstaatswerken (oppervlaktewater, bergingsgebieden en ondersteunende kunstwerken in de legger op te nemen.

Een bergingsgebied is een door gemeenten of provincie aangewezen gebied. In Flevoland zijn door de gemeenten en provincie geen bergingsgebieden aangewezen, daardoor zitten in deze legger geen bergingsgebieden.

In het beheergebied zijn er soms wel voorzieningen aangelegd (betonnen bak, vijver, wadi) die tijdelijk als wateropvang kunnen fungeren. Als deze voorzieningen, bijvoorbeeld een vijver bij een bedrijfsgebouw of in een tuin, die niet in verbinding staat met de rest van het watersysteem is geen het oppervlaktewater en staan niet in de legger.

Juridische status van de legger

De legger is een juridisch document. Waterschap Zuiderzeeland is op grond van de wet verplicht twee leggers vast te stellen; een normatieve legger (op grond van artikel 2.39 van de Omgevingswet) en een onderhoudslegger (op grond van artikel 78 van de Waterschapswet). Waterschap Zuiderzeeland heeft besloten deze twee leggers te combineren in de Legger Watersysteem 2024.

Ondanks het feit beide leggers zijn samengevoegd tot één legger, verschillen beide leggers van rechtskarakter. Juridisch gezien zijn het twee verschillende instrumenten waarop, met name wat betreft

de rechtsbescherming betreft, andere wettelijke voorschriften van toepassing zijn. Dit verschil wordt hieronder nader toegelicht.

Rechtsbescherming Normatieve legger

De normatieve legger (o.b.v. artikel 2.39 van de Omgevingswet) is toegevoegd aan de zogenoemde negatieve lijst van bijlage 2 van de Awb. De reden hiervoor is dat de legger volgens de wetgever slechts een beschrijvend karakter heeft en zelf niet gericht is op een rechtsgevolg. De belangen van derden worden voldoende geborgd doordat een leggerwijziging vaak het gevolg is van een omgevingsvergunning of een projectbesluit.

Rechtsbescherming Onderhoudslegger

De vaststelling van de onderhoudslegger is ook een besluit als bedoeld in de Awb. Het wordt gezien als een verzamelbeschikking waarmee aan aangrenzend eigenaren van waterstaatswerken in beheer bij een waterschap publiekrechtelijke onderhoudsverplichtingen uit de onderhoudsverordening worden opgelegd. Tegen dit besluit staat in tegenstelling tot de normatieve legger wel beroep open.

Handelingsperspectief na vaststelling legger

Wanneer de legger (normatieve legger en onderhoudslegger) is vastgesteld, kunnen derden aan de legger niet (direct) rechten ontlelen. De legger bevat namelijk geen normen, maar uitsluitend een concretisering van de gewenste fysieke kenmerken van het waterstaatswerk, wie het onderhoud moet doen en wat deze onderhoudsverplichting inhoudt.

Als een waterstaatswerk niet aan de fysieke kenmerken voldoet, kan een derde een handhavingsverzoek indienen. Dit verzoek wordt gebaseerd op zowel de waterschapsverordening of onderhoudsverordening als de legger. In de legger wordt namelijk de norm van de verordening geconcretiseerd. Een reactie op het verzoek is dan een besluit in de zin van artikel 1.3 Awb. Tegen dit besluit kan de derde dan in bezwaar en beroep gaan.

Daarnaast kan de vastgestelde legger een rol hebben in juridische procedures. Bij geschillen kan de legger een bewijsmiddel zijn, tenzij er een (rechtsgeldige) vergunning of overeenkomst is.

Wilt u meer informatie?

We begrijpen dat het best ingewikkeld kan zijn. Kom u er niet uit met het besluit of heeft u vragen over de Legger Watersysteem 2024? Neem dan contact op met ons: 0320-274911.